Lietas Nr. 126006913
Lietas arhīva Nr. 103AA-0136-13

SPRIEDUMS

Rēzeknē 2013.gada 29.oktobrī

Latgales apgabaltiesa šādā sastāvā:

priekšsēdētājs J.Vasiļkovskis un

tiesneši D.Skudra un J.Dimpers

sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Rēzeknes tiesas 2013.gada 12.jūlija spriedumu, apelācijas kārtībā rakstveida procesā Atbrīvošanas alejā Nr.95, Rēzeknē, Latgales apgabaltiesas telpās, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietas materiālus un

konstatēja

ar Rēzeknes tiesas 2013.gada 12.jūlija spriedumu konstatēts, ka 2012.gada 26.decembrī Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas (turpmāk – VP ZRP KPB PPN) Patruļdienesta rotas jaunākais inspektors Valsts amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA742444, kurā norādīja, ka 2012.gada 26.decembrī plkst.9.20 Krustpils novadā, /pers.C/, vadot automašīnu „MITSUBISHI PAJERO SPORT", reģistrācijas numurs /TL numurs/ pa autoceļu A6 (Rīga – Daugavpils), ceļa 141.kilometrā, virzienā no Jēkabpils uz Spuņģēniem, neizvēlējās transportlīdzekļa, ceļa un meteoroloģiskajiem apstākļiem, kā arī redzamībai braukšanas virzienā atbilstošu braukšanas ātrumu, kā rezultātā automašīna nobrauca no ceļa braucamās daļas, uzbraucot šķērslim (reklāmas stendam). Līdz ar to pārkāpts 2004.gada 29.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 10. un 112.punkts un izdarīts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 149.^{4} panta četrpadsmitajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums. Ar VP ZRP KPB PPN Patruļdienesta rotas vecākā inspektora S.Ozoliņa 2013.gada 28.janvāra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.VP2/PA742444 /pers. C/ sodīts ar naudas sodu Ls 5 apmērā.

2013.gada 13.februārī VP ZRP /pers. C/ iesniedza sūdzību par VP ZRP KPB PPN Patruļdienesta rotas vecākā inspektora S.Ozoliņa 2013.gada 28.janvāra lēmumu, kurā lūdza to atcelt. Sūdzībā viņš norādīja, ka ceļu satiksmes negadījums noticis šosejas Jēkabpils – Rīga, ceļa 142.kilometrā (virzienā no Jēkabpils uz Spuņģēniem), braukšanas ātrums šajā ceļa posmā noteikts 90 km/h, bet viņa vadītās automašīnas braukšanas ātrums bija 80 – 85 km/h, tātad zemāks par atļauto braukšanas ātruma ierobežojumu. No ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokola Nr.EZ115718 ir redzams, ka viņa vadītā automašīna bija tehniskā kārtībā, brauktuve asfaltēta. /pers. C/ uzskata, ka viņa vadītās automašīnas ātrums bija atbilstošs brauktuves stāvoklim un meteoroloģiskajiem apstākļiem. Viņam nebija iespējams paredzēt, ka viens neliels brauktuves posms nebūs apstrādāts un tā stāvoklis būtiski atšķirsies no pārējās brauktuves stāvokļa un automašīna saslīdēs šajā ceļa posmā.

Ar VP ZRP Jēkabpils iecirkņa priekšnieka Z.Januševska 2013.gada 20.februāra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.VP2/PA742444 (turpmāk – Lēmums) VP ZRP KPB PPN Patruļdienesta rotas vecākā inspektora S.Ozoliņa 2013.gada 28.janvāra lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.VP2/PA742444 tika grozīts daļā par soda mēru, un par LAPK 149.^{4} panta

četrpadsmitajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu /pers. C/ tika izteikts brīdinājums. Lēmumā norādīts, ka ar lietā esošiem pierādījumiem pilnībā pierādīta /pers. C/ vaina LAPK 149.^{4} panta četrpadsmitajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Par VP ZRP Jēkabpils iecirkņa priekšnieka Z.Januševska 2013.gada 20.februāra lēmumu Rēzeknes tiesā sūdzību iesniedza /pers. C/. Savā sūdzībā /pers. C/ norādīja, ka nepiekrīt Lēmumā norādītajai secinājuma daļai, no kuras izriet, ka pats fakts, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums, viņam nobraucot no ceļa braucamās daļas un ietriecoties reklāmas stendā, liecina par to, ka automašīnas vadītājs nav izvēlējies braukšanai atbilstošu ātrumu. /pers. C/ savā sūdzībā norādīja, ka viņa vadītās automašīnas ātrums bija 80 – 85 km/h, tātad zemāks par atļauto braukšanas ātrumu. No lietas materiāliem redzams, ka automašīna bija tehniskā kārtībā, brauktuve asfaltēta. Lai gan gaisa temperatūra bija -01 grāds, nokrišņu nebija. Brauktuve bija slapja. /pers. C/ uzskata, ka pie šādiem apstākļiem viņam nebija pamata izvēlēties mazāku braukšanas ātrumu, jo nebija pamata uzskatīt, ka brauktuves stāvoklis pēkšņi var būtiski pasliktināties. Uzskata, ka Lēmumā nav norādīti apstākļi, kas dotu pamatu uzskatīt, ka bija jāizvēlas mazāks braukšanas ātrums. Uzskata, ka no Lēmuma secinājumiem izriet, ka autovadītāji vispār nedrīkst pārvietoties ar automašīnām, jo jebkurš izvēlētais ātrums var būt atzīts par bīstamu un nepiemērotu ceļa un laika apstākļiem. Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka braucot ar ātrumu 80 – 85 km/h vietā, pilnībā ir ievērojis CSN prasības, tai skaitā 10. un 112.punktu, norādīja, ka lietvedība izbeidzama, jo viņa darbībās nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Pirmās instances tiesa, ņemot vērā iestādes iesniegumā izteikto lūgumu, lietu iztiesāja bez iestādes pārstāvja piedalīšanās, ņemot vērā Lēmumā norādītos argumentus.

Sūdzības iesniedzēja /pers. C/ aizstāve, zvērināta advokāte Inguna Lamberte tiesas sēdē vērsa tiesas uzmanību Latvijas APK 11.pantā atrunātajiem apstākļiem, pie kādiem administratīvais pārkāpums tiek uzskatīts par izdarītu aiz neuzmanības. Uzskata, ka

administratīvā pārkāpuma protokolā vajadzēja būt uzskaitītam, kā tieši transportlīdzekļa vadītājs izdarīja šo pārkāpumu, vai aiz neuzmanības, paredzot savas darbības vai bezdarbības seku iestāšanās iespēju. Notikuma ceļa posmā pieļaujamais braukšanas ātrums bija 90 km/h, bet fiksētais ātrums (pēc protokola un pēc /pers. C/ paskaidrojuma) bija 80-85 km/h. Ir norādīti arī laika apstākļi - sniegs nav snidzis, brauktuve ir bijusi slapja. Aizstāve uzskata, ka /pers. C/ nebija jāparedz, ka brauktuve kādā noteiktā ceļa posmā būs slidena. Ceļu uzturētāji ir rīkojušies bezatbildīgi un nav apstrādājuši visu ceļa braucamo daļu ar pretslīdes materiālu. Protokolā un paskaidrojumā norādīts, ka konkrētā braucamā daļa bijusi slidena. Uzskata, ka CSN 10.punkts un 112.punkts tika ievēroti un netika pārkāpti no /pers. C/ puses. Norādīja, ka /pers. C/ cīnās par taisnību šajā gadījumā tāpēc, ka ir nodarīti būtiski kaitējumi viņa automašīnai. Uzskata, ka šajā gadījumā ir Latvijas APK 239.panta pirmajā daļā paredzētie apstākļi, kas liecina, ka ceļu satiksmes negadījums noticis ne /pers. C/ vainas dēļ. Lūdza atcelt Lēmumu un izbeigt administratīvo lietvedību. Par sabojāto stendu nekādu pretenziju nav, zaudējumus atlīdzinājusi apdrošināšanas kompānija. Zaudējumi ir tikai /pers. C/ pašam, viņa automašīna ir pamatīgi cietusi, aprēķinātie remonta izdevumi ir Ls 1500. Tāpēc arī tapa šī sūdzība, jo, būdams administratīvi sodīts, viņš nevar tālāk vērsties tiesā ar prasību pret ceļu uzturētājiem.

Rēzeknes tiesas tiesnesis, noklausījies sūdzības iesniedzēja aizstāves paskaidrojumus, pārbaudījis lietā esošos rakstveida pierādījumus, izvērtējis Lēmumānorādīto pamatojumu, secinājis un atzinis, ka pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams un tādēļ, saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13} panta trešās daļas noteikumiem, pievienojās iestādes nolēmuma motivācijai. Tādēļ, šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nebija nepieciešams. Tiesa uzskatīja, ka /pers. C/ vaina LAPK 149.^{4} panta četrpadsmitajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pilnīgi pierādīta, līdz ar to Lēmums atstās negrozīts, bet viņa sūdzība noraidīta.

Par pirmās instances tiesas tiesneša spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza pie administratīvās atbildības sauktā persona /pers. C/. Apelators norāda, ka pirmās instances tiesas spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apjomā, jo tas pilnā apjomā nav pamatots.

Savā sūdzībā viņš norāda, ka nedz Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļdienesta rotas vecākā inspektora 2013.gada 28.janvāra lēmumā, nedz arī Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jēkabpils iecirkņa priekšnieka 2013.gada 20.februāra lēmumā nav norādīts pamatojums un motivācija viņa sodīšanai, tādēļ Rēzeknes tiesas tiesneša atsauci uz minēto lēmumu argumentāciju uzskata par nepamatotu.

Apelācijas sūdzībā uzsvērts, ka amatpersonas un iestādes ieskatā pats fakts, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums, norāda uz to, ka automašīnas vadītājs nav izvēlējies braukšanai atbilstošu ātrumu, nav pareizs un neatbilst faktiskajiem apstākļiem.

Apelators apelācijas sūdzībā atkārtojis iepriekšējās sūdzībās, kas tika adresētas iestādei un tiesai, minētos argumentus, kādēļ uzskata, ka viņš nav pamatoti saukts pie administratīvās atbildības.

Apelators uzsver, ka Rēzeknes tiesa nepamatoti nav ņēmusi vērā Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 9.panta nosacījumus, līdz ar to nav pierādījusi administratīvā sastāva esamību un uzskata, ka lietvedība bija jāizbeidz. Tādēļ uzskata, ka darbības nav pareizi kvalificētas. Apelators pauž neizpratni par Rēzeknes tiesas atsauci uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{11}pantu, norādot, ka sprieduma motīvu daļa ir pretrunā ar rezolutīvo daļu. Apelācijas sūdzībā lūgts: pieņemt apelācijas sūdzību izskatīšanai; izskatīt lietu pēc būtības un atcelt Rēzeknes tiesas 2013.gada 12.jūlija spriedumu lietā Nr. 126006913, ar kuru atstāts negrozīts 2013.gada 20.februāra VP Zemgales RP Jēkabpils iecirkņa priekšnieka lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr. VP2/PA 742444; izbeigt lietvedību attiecībā pret /pers. C/.

Pārbaudījusi rakstveida procesā /pers. C/ apelācijas sūdzībā norādītos argumentus un lietā esošos pierādījumus, Latgales apgabaltiesa atzīst, ka Rēzeknes tiesas spriedums ir likumīgs, pamatots un atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

Latgales apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas tiesnesis pamatoti atsaucies uz Latvijas APK 289.^{13}panta trešās daļas nosacījumiem. Arī apelācijas instances tiesa pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai, līdz ar to izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Apelācijas instances tiesa nepiekrīt apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvojumam, ka iestāde, pieņemot lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, nav norādījusi nedz pamatojumu, nedz motivāciju /pers. C/ sodīšanai par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas APK 149.^{4} panta četrpadsmitajā daļā.

Pārbaudījusi lietas materiālos esošos pierādījumus, Latgales apgabaltiesa atzīst, ka protokols PA 742444 par administratīvo pārkāpumu (lietas 14.lapa) ir sastādīts atbilstoši Latvijas APK 246.panta, 247.panta un 248.panta prasībām. Turklāt, amatpersona un iestāde, izskatot lietu, saskaņā ar Latvijas APK 243.-244.pantu, ņēmuši vērā un vērtējuši lietā esošos pierādījumus, tajā skaitā Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolu Nr.EZ 115718 (lietas 13.lapa), /pers. C/ paskaidrojumu (lietas 15.lapa). Tādējādi lēmumi tika balstīti uz aspektiem, kas ietver gan pamatojumu, gan motivāciju, un kas ir pietiekams, lai lēmumu uzskatītu par likumīgu un pamatotu. Tādēļ Latgales apgabaltiesai nav pamata apšaubīt pamatojuma un motivācijas esamību un pietiekamību. Tāpat, apelācijas instances tiesa uzskata, ka 2013.gada 28.janvāra lēmums administratīvā pārkāpuma lietā (lietas 16.lapa) un 2013.gada 20.februāra lēmums administratīvā pārkāpuma lietā (lietas 7.lapa), atbilst attiecīgi Latvijas APK 274.un 287.pantā norādītajām prasībām par aspektiem, kas ņemami vērā, pieņemot lēmumus administratīvā pārkāpuma lietās. Tādēļ nav pamatots apelācijas sūdzības iesniedzēja iebildums, ka Rēzeknes tiesas tiesnesis nepamatoti atsaucies uz 2013.gada 28.janvāra lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā (lietas 16.lapa) un 2013.gada 20.februāra lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā (lietas 7.lapa), argumentāciju.

Lai personu sauktu pie administratīvās atbildības par minētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, nepieciešams konstatēt, vai vadītājs ir pārkāpis ceļu satiksmes noteikumus, par kuriem paredzēta atbildība par citu, Latvijas APK neminētu, ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu.

Apelatora viedoklis par to, ka amatpersonas un iestādes ieskatā pats fakts, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums, norāda uz to, ka automašīnas vadītājs nav izvēlējies braukšanai atbilstošu ātrumu, neatbilst faktiskajiem apstākļiem un lietas materiālos esošajiem pierādījumiem.

Ceļu satiksmes likuma 1.pants nosaka, ka ceļu satiksmes negadījums ir ceļu satiksmē noticis nelaimes gadījums, kurā iesaistīts vismaz viens transportlīdzeklis un kura rezultātā nodarīti zaudējumi fiziskās vai juridiskās personas mantai. Turklāt, minētā likuma 2.pantā noteikts likuma mērķis: noteikt ceļu satiksmes norises un ceļu satiksmes drošības organizatoriskos un tiesiskos pamatus Latvijā, lai aizsargātu cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām piederošo mantu.

Latvijas APK 8.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga saskaņā ar likumu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā.

Ceļu satiksmes likuma 43.pants nosaka, ka, lai garantētu ceļu satiksmes drošību un aizsargātu cilvēku dzīvību, veselību un mantu, par ceļu satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpšanu personas saucamas pie administratīvās atbildības.

Latvijas APK 149.^{4} panta četrpadsmitajā daļā ir paredzēta atbildība par citu, Latvijas APK neminētu, ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu.

Apelators sūdzībā norāda, ka viņš ievērojis Ceļu satiksmes noteikumu 10. un 112. punktus.

Ceļu satiksmes noteikumu 10.punkts nosaka, ka ceļu satiksmes dalībniekiem un citām personām jārīkojas tā, lai neradītu satiksmei bīstamas vai satiksmi traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus.

Taču, kā redzams no lietas materiāliem pievienotajiem fotoattēliem (lietas 19.-21.lapas) un ceļu satiksmes negadījuma reģistrācijas protokola Nr.EZ 115718, diena nebija apmākusies un tādēļ redzamība no vadītāja vietas kustības virzienā bija 500 metri. No fotoattēliem nepārprotami izriet, ka apledojums uz ceļa ir redzams no pietiekama attāluma, lai autovadītājam, to pamanot, būtu iespēja attiecīgi reaģēt un samazināt braukšanas ātrumu.

Tādēļ Latgales apgabaltiesa atzīst, ka /pers. C/ nav ievērojis ne vien Ceļu satiksmes noteikumu 10.punkta, bet arī šo pašu noteikumu 112.punkta prasības, kur teikts, ka transportlīdzekļa vadītājam jābrauc ar ātrumu, kas ne tikai nepārsniedz noteiktos ierobežojumus, bet arī **ņemot vērā** ceļu satiksmes intensitāti, **ceļa un meteoroloģiskos apstākļus**. Kā noteikts minēto noteikumu 113.punktā, „Ja izveidojas ceļu satiksmei bīstami šķēršļi vai citas briesmas, **kuras transportlīdzekļa vadītājs spēj pamanīt, viņam jāsamazina braukšanas ātrums"**. Latgales apgabaltiesas skatījumā, autovadītājam bija jānovērtē situācija, ka viņš tuvojas ceļa posmam, kas ir apledojis, un tādēļ braukšanas ātrums 80-85 km/h šajā ceļa posmā var izrādīties neatbilstošs meteoroloģiskiem apstākļiem. Turklāt, Latgales apgabaltiesa atzīst, ka /pers. C/ bija iespēja samazināt braukšanas ātrumu, taču šādu iespēju autovadītājs nav izvērtējis un nav pielietojis.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs akcentē auto ceļu uzturētāja nolaidību, jo nav pienācīgi un atbilstoši laika apstākļiem apstrādāts konkrēts auto ceļa posms. Apelācijas instances tiesa atzīst, ka ceļa pārvaldītāja rīcības izvērtēšana nav tiesas kompetencē, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar citas personas pieļautu Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu.

Latgales apgabaltiesas ieskatā nav pamatots apelatora apgalvojums, ka pirmās instances tiesa nepamatoti nav ņēmusi vērā Latvijas APK 9.panta pirmās daļas nosacījumus, jo /pers. C/ darbības un darbību sekas satur administratīvā pārkāpuma sastāvu, atbilst administratīvā pārkāpuma faktiskajiem apstākļiem un nav pretrunā ar Latvijas APK 9.panta pirmajā daļā atspoguļoto administratīvā pārkāpuma jēdziena izskaidrojumu.

Latgales apgabaltiesa piekrīt apelācijas sūdzībā norādītajam aspektam, ka Rēzeknes tiesas tiesnesis nav pamatoti atsaucies uz Latvijas APK 289.^{11} pantu, kas patiešām regulē lietas izskatīšanas atlikšanas un tiesvedības apturēšanas kārtību, taču arī atzīst, ka tā ir tehniska rakstura kļūda. Šādu kļūdu apelācijas instances tiesa atzīst par nebūtisku, kura nekādā veidā neietekmē tiesas spriedumu un tajā izklāstītos motīvus, tādēļ neveido tādu būtisku likuma pārkāpumu, kas katrā ziņā izraisa sprieduma atcelšanu.

Pamatojoties uz Latvijas APK 289^{22} . un 289^{13}.pantu, Latgales apgabaltiesa

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Rēzeknes tiesas 2013.gada 12.jūlija spriedumu, ar kuru atstāts negrozīts 2013.gada 20.februāra VP Zemgales RP Jēkabpils iecirkņa priekšnieka lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr. VP2/PA 742444, bet /pers. C/ sūdzību noraidīt.

Apgabaltiesas nolēmums nav pārsūdzams un stājas spēkā 2013.gada 29.oktobrī.

Tiesnesis–referents J.Vasiļkovskis

Tiesneši D.Skudra

J.Dimpers